

Vertical text on the left margin, likely a page number or date indicator.

DIARI CATALA  
Avisos, Noticias i Anuncis  
PREUS DE SUSCRIPCIO  
Barcelona (Edició vespre) 1 ptes. mes  
Edició mat. 1 ptes. mes  
Espanya 1 ptes. mes  
Unió postal 1 ptes. mes  
Paquet de 50 números 90 cèntims

# La Veu de Catalunya

Any XXIII núm. 5,123  
Barcelona: Divendres 15 d'agost de 1913

5cent.

Redacció i Administració  
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol  
(PROP DE LA RAMBLA)  
IMPREMTA:  
Escudellers, 10 bis, baixos  
Telèfon 184  
Anuncis, escoles, comunicats i reclames a preus convenients. Per a l'edició del vespre s'admeten anuncis moltos fins a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí, fins a les tres de la matinal.

Edició del VESPRE

SANT DEL DIA: L'Assumpció de Nostra Senyora  
Els dies de demà: St. Roc i Jacint, etc. - Quaranta hores a la Iglesia parroquial de Sant Agustí. - Hora d'Exposició: De les sis del matí a les sis de la tarda. - Demà: A la mateixa Iglesia. - Cort de Maria: Ntra. Sra. del Transil, o d'Agost, a St. Maria del Mar. - Demà: Ntra. Sra. del Carme, a les Geronimes, a St. Agn. o a St. Maria del Mar. - Misses d'avui: L'Assumpció de la B. Verge Maria, o. blanc. - La de demà: St. Jacint conf. o. blanc. - Adversos nocturns: Demà, dia 16, Tor de Sant Miquel Arcàngel.

**S. Marsans, Hof i Fille**  
Valors, Cupons, Girs, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges  
(RAMBLA CANALETES, 2)  
**ANONIMA CLAUDIO DURAN**  
Construccions MONIER  
Ronda Sant Pere, 44, baixos  
**Sostres de CIMENT ARMAT amb revoltons de guix**  
Patent núm. 51.570. - Economia, resistència, depressió en construir Dipòsits.  
Canonades, Ponts, Edificis industrials i tota mena de construccions amb ciment armat

**ESTALVI DE SALUT**  
RONYONS FETGE ESTOMAC MELSA  
**AIGUA DE VILAJUIGA**  
LA MÉS RICA EN LITINA  
Unica insubstituïble pera prevenir i curar  
L'ARTRITISME i el MAL DE PEDRA  
Preferida pels bons metges, és la de major venda i la MÉS ECONOMICA EN SA CLASSE  
**DEMANI PER TOT ARREU**  
Agent depositari: JOSEP ESCUDER - Bellaterra, 98 i 97 - Telèfon 3847  
Despall: Central: Rambla de les Vies, 47 - Telèfon 2471

**MOSACHS E. F. ESCOFET & C**  
Ronda Sant Pere, 8  
**Dr. Teixidor Moragas** Diploma Fac. Medicina. Cir. Estomac, budella, feigs, pèns, nervis, etc. - Diagnòstic, cura, operacions, etc. - Analista, Raigs X, Massatge, Electricitat. De 9 a 6. Festiu: De 10 a 12. - PORTAL DE L'ANGEL, 12, 1. a  
**Tusquets i C. S. en C.** Banca, Borsa, Valors i cupons. - Rambla del Centre, 9. - Rambla del Centre, 37. - Fàbrica a Sant  
**DR. BALCELLS** de la Hospital de París. Estomac i Budells  
**Oculista doctor Simón** Fac. medicina París, Clínicas Viena, De 11 a 12 i 2 a 5. Festiu: De 10 a 12. - Aragó, 261, pral., juní P. Gracia.

## L'administració de Justícia

**Un negoci ben organitzat**  
Notem, temps enrera, a l'ocupar-nos de certes anomalies que pul-lulen a l'entorn del Tribunal Industrial, el fet que un determinat nombre d'advocats novells - alguns, hauria d'afegir, avui, sense significació política determinada, però amb una accentuada tendència professional - acaparessin, l'immensa majoria de les vegades, la representació dels obrers més o menys accidentats.  
Respecte dels advocats polítics encara podria trobar-se una explicació de llurs èxits: entre certa clientela, però respecte d'altres advocats incoloros era més difícil endevinar l'esperer de qu'ells valien per copsar tants parroquians. I lo més incomprensible encara era que fossin tants i tants - gairebé la totalitat - els obrers accidentats que abusaven de la seva situació de víctimes - moltes hores fingides - en contra dels patrons. Es comprèn que fos difícil penetrar en l'entorn d'aquestes entitats, perquè els qui se'n profitaven deuen practicar la màxima tan sabuda de que el secret és l'ànima del negoci. Es comprèn que colesin tan engelosidament la fórmula, una vegada descoberta la naturalesa - com veurà el lector, gens laudable - d'aquesta.  
Sabíem tothom que quan ocorre una desgràcia, i, concretant més, quan un obrer pren mal en el seu treball - porten l'accidentat a la casa de socors o dispensari municipal, on li fan la primera cura, abans d'enviar-lo a l'hospital, si l'accident és d'importància, i des d'on remetien la corresponent nota al jutjat.  
Doncs, sembla que hi hagi una ben organitzada xarxa d'agents o detectius que passen diàriament revista a tots els dispensaris o cases de socors i prenen nota dels accidentats del treball que hi han assistit i de llurs respectius domicilis.  
Aquests individus, això fet, van a veure immediatament cada accidentat, i l'insignien perquè dugui la reclamació davant dels tribunals i li exagereu l'importància de les indemnitzacions que té a reclamar, perquè refusi tota avençament, amb el patró, i s'ofereixin a proporcionar advocat intel·ligent i especialista... que és sempre un d'aquells advocats que anomenem al comensament.

## Rims de l'hora

Un excentric desfet que en la pluja vellitosa; un ballet camperol en el fons d'una vall; un senyor tot mudat; una aïnatada oïdassa amb monedes al coll i a la mà un paganyol; algun heroi que a la lluita s'arriba; un donat fement que's contempla al mirall; un captaire marçat o jugant a la brisca; unes cases, al fons d'un riu, cap per baix; una Mare de Deu i un infant molt potós i dos àngels del cel perfumats amb canel·les; el beu dels amants hora-buans; un poblet; l'primer fill; Bonaparte i la Llotja 17r; tot això trobaris, si tou n'has de detura, en el d'un Museu de moderna pintura.

## FANTASIES

De l'edat de pedra a la de l'automòbil, passant pels Estats Units, per Venècia i per altres indrets.  
A voltes, en èpoques de progrés material, l'art sembla que s'aturi. En les èpoques prehistòriques - per no anar més lluny - tenim un exemple. L'home caçador, que's baralla cada dia amb les feres i les mata per a poder viure, deixava en les parets de les més inusuals caverbores i en la superfície del marfil mostres iniquívocues del seu domini de la forma i del moviment animal, reproduint antílops i bisons, singulars i mamuts amb una perfecció que té quelcom de meravella i un caràcter que no han sobrepassat els més grans pintors animals. Però, de sobte, en un moment donat, l'art troba l'estació d'estronca. ¿A què obeeix l'estroncament? Segons opinions autoritzades, obeeix a que l'home progressa. Ha descobert l'agricultura, i l'exploitació dels primers conreus el distreu

## Lectures

### A propòsit dels "Himnes homèrics"

En l'inici de tots els grans moviments de cultura, floreix la poesia; floreix rústega o suau, bèlica o playívola, sense cap traba que la privi de desbordar-se ni cap resclosa que liaturi la corrent, obert sols al geni que la crea i que encarna el de la patria en l'esperit d'un home, d'un estol o d'una suma d'estols, per convertir-se tal vegada en cosa universal i eterna, resistent a la marxa de les civilitzacions futures i servir a totes d'exemple perdurable i segura guala. El poeta, condensant elements dispersos, herència a voltes de segles passats, serveix a la vegada per a donar vida a elements nous. És fruita que'n lleva d'altres, fins a constituir ufanosos fruiters.  
A l'alba de la formidable civilització grega post-micènica, floreix i grana Homer, com floreix i grana l'estol dels rapades, precursors tal volta els uns, fills espirituals dels altres, i testis monomànics al cantar els seus poemes, dels quals s'inspiren per a crear-ne de propis, prenent el nom i tot.  
Tal succeïx, per exemple, en el cant a Apolló Delfi.  
El poeta's dirigeix a les filles de Delos i diu:  
Salut a vosaltres, o Delfes Propietes de la Apolló i Artemis i Leto! Recorden's de mi, que solo vos demano que un dia que vinga algú a aquesta terra (potser un olli) forasteri preguntant: - Qui és aquest home, i a què ha vingut? - que vos en dicis amb son canvi - vosaltres diguen-li amb bon cor: - És un orf de la Quios rocosa, i de cançons com els seus no'n hi haurà - en tant jo estendré vostra gloria anant-la cantant per la terra...  
Així se diu en el primer dels HIMNES HOMERICS traduïts en vers pel b. den Maragall, seguits del text grec amb la versió literal den P. Bosch Gimpera i publicats en bella edició pel sempre i mai prou altíssim Institut d'Estudis Catalans.

Orb fons Homer i orb fons, abans que ell, segons diuen, Tamyris de Tràcia, a qui, si haguéssim de creure llegendes, el no feren les Muses, d'enveja que li tenien. Si la ceguesa d'Homer era també cosa d'elles, la llegenda no ho diu. En tot cas, després de coronarlo amb immortal corona, sembla que hagin encomanat la ceguesa als humans que l'han succeït, per tal que nedin en foscor cada vegada que tractin d'entendre en la vida i l'obra del gran creador i sembrador de bellesa, l'existència del qual tant és discutida.  
Lo cert és que l'alba senyalada pel nom d'Homer, per les creacions immortals que se li atribueixen, per les dels seus avantatgers i els seus seguidors d'una gran civilització morta, o millor encara, de tres civilitzacions lligades entre si i la darrera de les quals, o sigui la micènica, fou rompuda per l'irrupció dels estols guerrers de la Grècia septentrional, fent que moltes tribus fugitives s'acullissin a les costes de Síria i l'Assíria Menor i s'estampessin per les illes, especialment a Xipre i a Quios. En aquells llocs, com una sepa de la civilització micènica, a perpetuar-ne la gloria, nasqueren els dos grans poemes d'Homer i els HIMNES HOMERICS, donant a la Grècia barbaritzada el llevat d'una nova i formidable cultura.

I veusquí que la publicació d'aquells HIMNES per l'Institut, té el valor d'un símbol. En ells, sent batagar, com en l'Odissea i l'Illiada, l'esperit

## EL PROCÉS KRUPP

Sobre espionatge. - Els secrets militars en relació amb la cervesa. - La casa Krupp i l'Imperi. - La fi del procés. - El Parlament té la paraula.

Ha acabat el procés Krupp, millor dit, la primera fase del procés Krupp, perquè segons el tribunal de Berlín, ha tingut de reconèixer que en el fons de tot l'ater hi havia indiscutiblement un sol delictat, competència deslleial, per al càstig del qual els tribunals mercantils són més eficaços que'l militar; i no hi ha el perill d'involucrar qüestions diverses que el joc als promovedors de la qüestió, com ha succeït en el procés Krupp. La preocupació de separar l'honor militar dels possibles delictes d'espionatge s'ha sentit en el curs del procés. En si les qüestions sobre què'l tribunal tenia de fallar eren simplement: Inobediència professional, corrupció i espionatge. El primer delictat s'ha provat; els acusats proporcionaren a l'agent Brandt no

## GLOSARI

### MATEMÀTICA I INCONSCIENCIA

Nova edició de l'«Enquesta» de la revista d'Enseignement mathématique sobre el mètode de treballar dels matemàtics publicada pel professor Fehr, de l'Universitat de Ginebra, amb la col·laboració dels psicòlegs Claparède i Flournoy. Vora un centenar de respostes han estat recollides. El questionari era molt hàbilment detallat, comprenent una trentena de preguntes: vint i una sobre el mètode de treball propiament dit; nou, el llenguatge de vida d'aquests homes de ciència.  
Una conclusió, que molts trobaran sorprenent, sembla poder deduir-se d'aquesta investigació: què'l treball d'inventiva matemàtica, com el mateix estudi dels problemes d'aquest ordre, té molt d'automàtic, molt d'inconscient. Les confessions d'Henri Poincaré, són, en aquest punt, com en altres, precises. Ell és qui'n explica que no pot posar-se a les tasques, a la nit, per que quan s'hi posa, «després no pot deturar-la i segueix pensant, malgrat tots els esforços per a deturar de fer-ho; i així, l'assessor a treballar a les vuit del vespre és ja una renúncia de tot dormir fins l'endemà. Ell és també qui'n narra la fàula curiosa com, en mig dels incidents de la vida ordinària, pujant a un tramvia o travessant un pont, ha trobat a voltes la solució d'importants problemes, dies i dies més tard d'haver-ne abandonat, aparentment, l'anàlisi».

Jo sempre he cregut que en les usuals opinions sobre els processos diversos de treball mental hi havia a canviar més d'un punt. Per exemple, l'usual era de creure què'l treball matemàtic significava un màxim de consciència, mentre que en la poesia, jugaven el més gran paper inconsciència o inspiració. Avui la psicologia ens mostra com dominen sobre tot l'inconsciència i l'inspiració en el treball matemàtic. Arribarà doncs a presentar-nos la poesia com a model i tipu de treball reflexiu?

XENIUS.

## Polítiques

### València i Catalunya

El nostre contrare «La Vor de València» publica lo següent:  
«Per la cultura valenciana... Expressiva carta del Sr. Prat de la Ribera: València i Catalunya.  
«Otro documento notable y precioso hemos de añadir hoy a los muchos que ya ilustran el proyecto de fundación del Centro de Cultura Valenciana.  
El por tantos títulos conocido e ilustre presidente de la Diputación de Barcelona, don Enrique Prat de la Ribera, que es uno de los más insignes hombres políticos de España y que tan gigantesca labor de regionalismo y de cultura ha realizado en Cataluña, acaba de remitir la siguiente carta a nuestro querido director:  
Sr. D. Joan Perez Lucia  
Valencia  
Distingit senyor i amic: M'han causat molt satisfactoria impressió les noves que he rebut, de les seves iniciatives en pro de la creació de l'Institut d'Estudis Valencians i de l'estudi del problema de les Mancomunitats, i de l'èxit que han obtingut, pel qual li dono la enhorabona.  
Més molt grat manifestar-li, ensems que aquí's veu amb simpatia el despertar de les idees regionalistes en aquesta hermosa regió, i crec interpretar l'esperit d'aquesta Diputació, enviant a la de València, per la digna intermediació de vostè, la més coral felicitació per les orientacions que acaba de pendre en aquest sentit.  
Aprofito aquesta ocasió per a repetir-me de vostè afectuós amic i servidor, E. Prat de la Ribera».

La felicitació que acaban de veure nostres lectors té un valor tant més elevat, cuanto que interpreta el espíritu de la Diputación de Barcelona, que de esta manera alienta a la nuestra a que lleve pronto a la práctica el regenerador proyecto».

## Municipi

El senyor Montanyola va formular una moció a la comissió d'Ensenya, demanant que fos empedrat el tros comprès entre l'limit de l'empedrat actual de la Esquerra de l'Ensenya i l'Universitat Industrial, (antic edifici de can Batlló). Tenint en compte de que a més de l'Universitat dita, hi ha allí el Museu Social, l'Escola Superior d'Agricultura, l'Escola d'Enginyers industrials, el Laboratori d'Enginyeria de materials, etc., etc., i en vista de que la comissió hi desaprova la moció, per la consagració fixada per a empedrats, presentant una esmena destinada a reanclar aquesta deficiència, tant més quant en la relació de carrers que han de ser empedrats n'hi ha alguns de poc transit i

## Sport

**Badalona**  
Entre les festes que's celebraran aquests dies a la veïna ciutat, hi tindrà lloc avui i el diumenge vinent, a les cinc de la tarda, notables partides de futbol entre els Clubs d'Universitat i de Badalona, de la nostra ciutat, per a disputar-se la «Copa Betulosa», creada pel Betulosa Sport Club.  
Atès el nivell dels dos Clubs i l'interès per a obtenir tan honors trofeus, és d'esperar que hi haurà una bonica lluita esportiva.





